

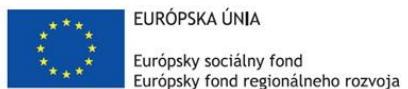
MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SEKCIA EURÓPSKÝCH PROGRAMOV
ODBOR INKLÚZIE MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIÍT

PRÍRUČKA K OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV
pre Prioritnú os 5

Verzia 2.0

Dátum účinnosti: 6. apríla 2017

**OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE**

Obsah

ÚVOD	4	
1.	PODMIENKY OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	5
1.1.	VŠEOBECNÉ PODMIENKY OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV.....	5
1.1.1.	VECNÁ OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV	5
1.1.2.	ČASOVÁ OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV.....	6
1.1.3.	ÚZEMNÁ OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV.....	6
1.2.	ŠPECIFICKÉ PODMIENKY OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	6
1.2.1.	ŠTÁTNA POMOC	6
1.2.2.	HOTOVOSTNÉ PLATBY	6
1.2.3.	ZJEDNODUŠENÉ VYKAZOVANIE VÝDAVKOV	7
1.2.4.	VEREJNÉ OBSTARÁVANIE.....	7
1.2.5.	KRÍZOVÉ FINANCOVANIE	7
2.	KATEGORIZÁCIA OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	8
3.	ROZDELENIE OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	9
3.1.	PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI PRE NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCE VÝDAVKY.....	10
3.1.1.	TRIEDA 01 - DLHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETOK	10
3.1.1.1.	SKUPINA 013 – SOFTVÉR	10
3.1.1.2.	SKUPINA 014 – OCENITEĽNÉ PRÁVA	10
3.1.1.3.	SKUPINA 019 – OSTATNÝ DLHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETOK	11
3.1.2.	TRIEDA 02 – DLHODOBÝ HMOTNÝ MAJETOK.....	11
3.1.2.1.	SKUPINA 022 – SAMOSTATNÉ HNUTEĽNÉ VECI A SÚBORY HNUTEĽNÝCH VECÍ	12
3.1.2.2.	SKUPINA 023 – DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY	12
3.1.2.3.	SKUPINA 029 – OSTATNÝ DLHODOBÝ HMOTNÝ MAJETOK	13
3.1.3.	TRIEDA 11 - ZÁSOBY	13
3.1.3.1.	SKUPINA 112 – ZÁSOBY	13
3.1.4.	TRIEDA 35 – DOTÁCIE, PRÍSPEVKY A TRANSFERY	14
3.1.4.1.	SKUPINA 352 – POSKYTNUTIE DOTÁCIÍ, PRÍSPEVKOV VOČI TRETÍM OSOBÁM	14
3.1.5.	TRIEDA 50 – SPOTREBA.....	14
3.1.5.1.	SKUPINA 502– SPOTREBA ENERGIE	14
3.1.5.2.	SKUPINA 503 – SPOTREBA OSTATNÝCH NESKLADOVATEĽNÝCH DODÁVOK.....	14
3.1.6.	TRIEDA 51 – SLUŽBY	15
3.1.6.1.	SKUPINA 511 – OPRAVY A UDRŽIAVANIE	15
3.1.6.2.	SKUPINA 512 – CESTOVNÉ NÁHRADY	15

3.1.6.3. SKUPINA 518 – OSTATNÉ SLUŽBY	17
3.1.7. TRIEDA 52 - OSOBNÉ VÝDAVKY	18
3.1.7.1. SKUPINA 521 – MZDOVÉ VÝDAVKY	18
3.1.8. TRIEDA 54 – OSTATNÉ VÝDAVKY	19
3.1.8.1. SKUPINA 548 –VÝDAVKY NA PREVÁDZKOVÚ ČINNOSŤ.....	19
3.1.9. TRIEDA 56 - FINANČNÉ VÝDAVKY A POPLATKY	19
3.1.9.1. SKUPINA 568 – OSTATNÉ FINANČNÉ VÝDAVKY.....	19
3.1.10. TRIEDA 90 - ZJEDNODUŠENÉ VYKAZOVANIE VÝDAVKOV A REZERVA	20
3.1.10.1. SKUPINA 902 – PAUŠÁLNA SADZBA NA NEPRIAME VÝDAVKY.....	20
3.1.10.2. SKUPINA 903 - PAUŠÁLNA SADZBA NA OSTATNÉ VÝDAVKY PROJEKTU.....	20
3.1.10.3. SKUPINA 905 - OSTATNÉ SPÔSOBY PAUŠÁLNEHO FINANCOVANIA	20
3.1.10.4. SKUPINA 910 – JEDNOTKOVÉ VÝDAVKY	20
3.1.10.5. SKUPINA 920 – JEDNOTKOVÉ SUMY.....	20
3.1.10.6. SKUPINA 930 – REZERVA NA NEPREDVÍDANÉ VÝDAVKY	20
4. NEOPRÁVNENÉ VÝDAVKY.....	21

Úvod

Príručka k oprávnenosti výdavkov (ďalej len „príručka“) Sprostredkovateľského orgánu pre Operačný program Ľudské zdroje (ďalej len „SO“) pre prioritnú os 5 (ďalej len „PO 5“) je záväzným riadiacim dokumentom, ktorý popisuje pravidlá oprávnenosti výdavkov pre národné projekty a dopytovo-orientované projekty. Príručka je vypracovaná v zmysle Zmluvy o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom zo dňa 08.07.2015, v súlade s definovaním Centrálneho koordinačného orgánu v Systéme riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020, *Metodickým pokynom č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov (v aktuálnom znení)* a *Metodickým pokynom č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov (v aktuálnom znení)*.

Cieľom príručky je definovanie pravidiel oprávnenosti výdavkov pre vytvorenie podmienok pre transparentné, jednoznačné a efektívne posudzovanie oprávnenosti výdavkov projektov zo strany SO v procese schvaľovania a kontroly projektov. V príručke sú popísané ako všeobecné, tak aj špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov, definuje rozdelenie oprávnených výdavkov vo vzťahu k aktivitám projektu (priame výdavky, nepriame výdavky), stanovuje pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky v rámci projektov realizovaných prostredníctvom prioritnej osi PO 5 a kategorizuje oprávnené výdavky na triedy, skupiny a typy. Príručka taktiež definuje základné nástroje na zabezpečenie hospodárnosti výdavkov s dôrazom na finančné limity. Stanovenie jednotkových cien bude špecifikované v príslušných výzvach/vyzvaniach. V príručke sa zároveň uvádzajú výdavky, ktoré sú v súvislosti s implementáciou aktivít PO 5 neoprávnené.

Za interpretáciu oprávnenosti výdavkov v súlade s touto príručkou zodpovedá SO, ktorý si vyhradzuje právo v prípade potreby informácie uvedené v tejto príručke upraviť, doplniť alebo aktualizovať, a to najmä v súlade s potrebami vyhlasovaných výziev/vyzvaní na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „ŽoNFP“). O aktualizácii príručky bude SO informovať žiadateľov/prijímateľov na webovom sídle SO (www.minv.sk/?OPLZ).

Informácie, ako aj pravidlá k dokladovaniu, účtovaniu a úhrade oprávnených výdavkov na strane prijímateľa sú detailne popísané v **Príručke pre prijímateľa**.

1. Podmienky oprávnenosti výdavkov

Pravidlá oprávnenosti výdavkov sú stanovené na vnútroštátnej úrovni v súlade s čl. 65 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 (ďalej len „všeobecné nariadenie“) s ohľadom na platnú národnú legislatívu, najmä zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy¹ (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlach“), zákon o účtovníctve² a zákon o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy³, okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá vo všeobecnom nariadení alebo pravidiel pre jednotlivé fondy.

1.1. Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov

1.1.1. Vecná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska vecnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlach, zákon o verejnem obstarávaní⁴, zákon o štátnej pomoci⁵, zákonník práce⁶, zákon o DPH⁷, zákon o účtovníctve) a podmienkami definovanými vo výzve/vyzvaní na predkladanie ŽoNFP;
- b) výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom), schválený SO a realizovaný v zmysle podmienok výzvy/vyzvana, prípadne podmienok schémy štátnej pomoci, prípadne pomoci de minimis, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť výzvy/vyzvana, podmienok zmluvy o NFP, resp. rozhodnutia o schválení ŽoNFP v prípadoch, ak poskytovateľ je zároveň i prijímateľom;
- c) výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami operačného programu (ďalej len „OP“) na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;
- d) výdavok je primeraný, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- e) výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady riadneho finančného hospodárenia podľa čl. 30 nariadenia 966/2012⁸;
- f) výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované u prijímateľa v súlade s platnou legislatívou;
- g) výdavok je preukázaný faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a zmluvou o NFP/rozhodnutím o schválení ŽoNFP. Preukázanie výdavkov faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty sa nevzťahuje na výdavky vykazované zjednodušeným spôsobom vykazovania. Výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené najneskôr pred ich predložením na SO (s výnimkou odpisov a vecných príspevkov);
- h) výdavky sa navzájom časovo a vecne neprekryvajú a neprekryvajú sa ani s inými prostriedkami z verejných zdrojov.

V zmysle čl. 65 ods. 11 všeobecného nariadenia na jeden projekt možno udeliť príspevok z jedného alebo viacerých EŠIF alebo z jedného alebo viacerých OP a z iných nástrojov EÚ v prípade, že sa na výdavkovú

¹ Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

² Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

³ Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴, Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnem obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon č. 25/2006 Z.z. o verejnem obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (do nadobudnutia účinnosti zákona 343/2015 Z.z. od 18. apríla 2016).

⁵ Zákon č. 358/2015 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.

⁶ Zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

⁷ Zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlach, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie a zrušenie nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002

položku zahrnutú do žiadosti o platbu (ďalej „ŽoP“) jedným z EŠIF neposkytla podpora z iného fondu alebo nástroja EÚ, ani podpora z rovnakého fondu v rámci iného OP.

1.1.2. Časová oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska časovej oprávnenosti musí výdavok v súlade s čl. 65 všeobecného nariadenia spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený prijímateľom v období medzi 1. januárom 2014 až 31. decembrom 2023 a zároveň musí byť dodržaná podmienka vyplývajúca z definície pojmu „Realizácia hlavných aktivít projektu v zmysle čl. 1, ods. 3 všeobecných zmluvných podmienok zmluvy o NFP (ďalej len „VZP“)/všeobecných podmienok rozhodnutia o schválení ŽoNFP (ďalej len „VP“).
- b) platí, že výdavky projektu vznikajú v priebehu realizácie projektu, pričom môžu vzniknúť aj pred predložením ŽoNFP za podmienky, že projekt, v rámci ktorého výdavky vznikajú, nesmie byť fyzicky ukončený (nemôžu byť ukončené všetky hlavné aktivity projektu) pred predložením ŽoNFP poskytovateľovi bez ohľadu na to, či prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby;
- a) výdavky, ktoré sa stanú oprávnenými v dôsledku zmeny programu, sú oprávnené len odo dňa predloženia žiadosti o zmenu Komisii alebo v prípade uplatnenia článku 96 ods. 11⁹ odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o zmene programu.

1.1.3. Územná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska územnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je realizovaný na oprávnenom území PO 5 OP LZ;
- b) výdavok má mať väzbu na podporovaný región/územie, ktorý musí mať z realizácie projektu preukázateľný úplný alebo prevažujúci prospech.

1.2. Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov

1.2.1. Štátnej pomoci

Pravidlá oprávnenosti výdavkov upravené v tejto príručke sa vzťahujú aj na poskytovanie príspevku v rámci pravidiel štátnej pomoci, pričom osobitné pravidlá oprávnenosti výdavkov budú zároveň upravené aj v príslušnej schéme štátnej pomoci, resp. schéme pomoci de minimis. Aby bol výdavok považovaný za oprávnený, musí okrem pravidiel definovaných v tejto príručke spĺňať zároveň podmienky oprávnenosti stanovené v príslušnej schéme, ktorá bude zverejnená ako príloha príslušnej výzvy/vyzvania.

Pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú len v prípadoch, keď je prijímateľom podnik, t. j. každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť nezávisle od jeho právneho postavenia (právnej formy) a spôsobu financovania. Hospodárskou činnosťou v zmysle pravidiel štátnej pomoci je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na danom trhu.

1.2.2. Hotovostné platby

V zmysle § 2 Zákona č. 394/2012 Z.z. o obmedzení platieb v hotovosti (ďalej len „zákon o obmedzení platieb v hotovosti“) sa platbou v hotovosti rozumie odovzdanie bankoviek alebo mincí v hotovosti v mene euro alebo bankoviek a mincí v hotovosti v inej mene odovzdávajúcim a prijatie tejto hotovosti príjemcom¹⁰.

Hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku, nie sú oprávnené.

⁹ „Riadiaci orgán informuje Komisiu o každom rozhodnutí o zmene prvkov operačného programu, na ktoré sa nevzťahuje rozhodnutie Komisie uvedené v odseku 10 do jedného mesiaca od dátumu prijatia tohto rozhodnutia o zmene. V rozhodnutí o zmene sa uvedie dátum nadobudnutia jeho účinnosti, ktorý nesmie byť skorší ako dátum jeho prijatia.“

¹⁰ Pre účely tejto príručky sa odovzdávajúcim rozumie prijímateľ a príjemcom sa rozumie dodávateľ.

V prípade úhrad spotrebného materiálu sú výdavky uhrádzané v hotovosti oprávnené, ak hotovostné platby jednotlivo neprekročia sumu **500 EUR**, pričom maximálna hodnota realizovaných úhrad v hotovosti v jednom mesiaci nepresiahne **1 500 EUR**.

Podľa § 4 zákona o obmedzení platieb v hotovosti pri právnických osobách a fyzických osobách - podnikateľoch sa zakazuje platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje **5 000 EUR**.

1.2.3. Zjednodušené vykazovanie výdavkov

Zjednodušené vykazovanie výdavkov je umožnené čl. 67 odsek 1 všeobecného nariadenia, ktorý znie: „Granty“¹¹ môžu mať jednu z týchto foriem:

- a) úhrada oprávnených výdavkov skutočne vynaložených a zaplatených spolu s prípadnými vecnými príspevkami a odpismi;
- b) štandardné stupnice jednotkových výdavkov;
- c) paušálne sumy nepresahujúce 100 000 EUR vo forme verejného príspevku;
- d) paušálne financovanie stanovené uplatnením percentuálneho podielu na jednu alebo viaceré určené kategórie výdavkov.“

Vyššie uvedené možnosti možno kombinovať iba vtedy, ak sa každá vzťahuje na rôzne kategórie výdavkov alebo ak sa použijú na rôzne projekty, ktoré tvoria súčasť operácie alebo za sebou nasledujúce fázy operácie.

Ak sa operácia alebo projekt, ktorý tvorí súčasť operácie, vykonáva výhradne prostredníctvom obstarávania prác, tovarov alebo služieb, uplatňuje sa iba možnosť podľa písm. a). Ak sa obstarávanie v rámci operácie alebo projektu, ktorý tvorí časť operácie obmedzuje len na určité kategórie výdavkov, môžu sa uplatniť všetky vyššie uvedené možnosti.

Sumy/sadzby, s ktorými uvedené metódy zjednodušeného vykazovania výdavkov pracujú, je potrebné určiť na základe:

- a) spravodlivej, primeranej a overiteľnej metódy výpočtu založenej na štatistických údajoch alebo iných objektívnych informáciach, alebo overiteľných údajoch o jednotlivých prijímateľoch, alebo na základe uplatnenia ich zvyčajných postupov pre účtovanie výdavkov;
- b) metód a zodpovedajúcich stupníc jednotkových výdavkov, paušálnych súm a paušálnych sadzieb uplatňovaných v prípade politík EÚ pri podobnom type projektu a prijímateľa;
- c) metód a zodpovedajúcich stupníc jednotkových výdavkov, paušálnych súm a paušálnych sadzieb uplatňovaných v prípade grantových schém financovaných výlučne členským štátom pri podobnom type projektu a prijímateľa;
- d) sadzieb stanovených všeobecným nariadením alebo na základe pravidel pre jednotlivé EŠIF.

V dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky financovania z OP pre každý projekt bude stanovená metóda, ktorá sa má uplatniť na určenie výdavkov projektu a podmienok na vyplatenie grantu.

V súlade s čl. 68 všeobecného nariadenia, ak realizácia projektu vedie k nepriamym výdavkom, výšku týchto výdavkov možno vypočítať:

- a) ako paušálnu sadzbu až do výšky 15% oprávnených priamych nákladov na zamestnancov financujúcich nepriame náklady bez požiadavky, aby členský štát vykonal akýkoľvek výpočet na stanovenie uplatniteľnej sadzby;

Možnosť uplatnenia zjednodušeného vykazovania oprávnených výdavkov sa vzťahuje na všetky EŠIF.

1.2.4. Verejné obstarávanie

Informácie o príprave VO vrátane uvedenia vzorových dokumentov, odporúčaní a najčastejších pochybení sú uvedené v **Príručke pre verejné obstarávanie**, ktorá je zverejnená na webovom sídle www.minv.sk/?OPLZ.

1.2.5. Krízové financovanie

Krízové financovanie je možné použiť v zmysle článku 98 Všeobecného nariadenia len v riadne odôvodnených prípadoch. Prijímateľ musí preukázať, že náklady priamo súvisia s operáciou. SO bude monitorovať využívanie

¹¹ Grantom sa rozumie nenávratný finančný príspevok.

prostriedkov krížového financovania, ktoré je obmedzené na maximálne 10 % z príspevku Únie na každú prioritnú os. Zároveň bude SO kontrolovať, či sú ostatné kritériá stanovené v článku 98 (2) spoločných ustanovení splnené. Výdavky na krížové financovanie v rámci neinvestičných projektov sú oprávnenými výdavkami za splnenia podmienok, ktoré budú uvedené vo výzve/vyzvaní.

2. Kategorizácia oprávnených výdavkov

Oprávnené výdavky sú **kategorizované** do príslušných tried a skupín oprávnených výdavkov.

Výstupy z účtovníctva jednotlivých účtovných jednotiek - prijímateľov nemusia byť totožné so zaradením nákladov/výdavkov do tried a skupín tak, ako je to uvedené v tejto príručke a zároveň v číselníku oprávnených výdavkov, ktorý tvorí súčasť ITMS 2014+.

Účelom číselníka OV je **kategorizovať oprávnené výdavky** a uľahčiť tak žiadateľom ich správne zaradenie do príslušných tried a skupín OV v systéme ITMS2014+ (najmä pri príprave žiadostí o NFP/zostavovaní rozpočtu projektu a pri príprave žiadostí o platbu).

3. Rozdelenie oprávnených výdavkov

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu delia na **priame** a **nepriame** výdavky, a to podľa toho, či majú vzťah k **hlavným aktivitám** alebo **podporným aktivitám** projektu.

Priame výdavky sú výdavky preukázateľne priamo súvisiace s **hlavnými aktivitami** projektu. Tieto výdavky môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov¹², ktoré bezprostredne súvisia s realizáciou projektu a bez ktorých nie je možné daný projekt zrealizovať.

Nižšie sú uvedené niektoré príklady oprávnených **priamych výdavkov**:

- nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a vybavenia súvisiaceho s aktivitami projektu, interiérové vybavenie;
- nákup softvéru a licencí;
- výdavky na vypracovanie koncepčných, strategických a realizačných dokumentov (štúdie, expertízy a pod.);
- výdavky týkajúce sa propagácie aktivít, ktoré sú súčasťou hlavných aktivít projektu, resp. mediálne aktivity implementované ako hlavné aktivity projektu (napr. propagácia aktivít predprimárneho vzdelávania, zdravotnej výchovy, zvyšovanie finančnej gramotnosti, kariérne poradenstvo a pod.);
- mzdové výdavky súvisiace napr. s terénnou sociálnou prácou
- osobné výdavky žiadateľa/prijímateľa (pri uplatnení paušálnej sadzby až do výšky 15% oprávnených priamych nákladov na zamestnancov financujúcich nepriame náklady), ktoré súvisia s výkonom tejto činnosti:
 - interné riadenie projektu – napr. vypracovanie žiadostí o platbu, monitorovacích správ projektu, žiadostí o zmenu, finančné riadenie.

Nepriame výdavky¹³ slúžia na financovanie **podporných aktivít** projektu. Sú to také výdavky, ktoré nie sú alebo nemôžu byť prepojené priamo na konkrétnu činnosť¹⁴ projektu. Do takýchto výdavkov sa zahŕňajú aj administratívne výdavky, pri ktorých je ťažké presne určiť sumu, ktorú možno priradiť k danej konkrétnnej činnosti a majú charakter bežných výdavkov (režijných výdavkov).

Oprávnené **nepriame výdavky** zahŕňajú nižšie uvedené kategórie:

- a) osobné výdavky žiadateľa/prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom tejto činnosti:
 - prípravná fáza realizácie projektu (napr. príprava žiadosti o nenávratný finančný príspevok), zabezpečenie informovania a publicity¹⁵;
- b) výdavky na externé služby v zmysle MP CKO č. 6, príloha č. 1 (v aktuálnom znení).
- c) ostatné výdavky;
- d) v prípade ak žiadateľ/prijímateľ aplikuje paušálnu sadzbu na nepriame výdavky, vyššie uvedené sa na žiadateľa/prijímateľa nevzťahuje (t. j. a), b), c)) a postupuje v zmysle MP CKO č. 6, príloha č. 1 (v aktuálnom znení).

Nepriame výdavky pri reálnom vykazovaní vo všeobecnosti **nesmú prekročiť s ohľadom na priame výdavky projektu** (výdavky hlavných aktivít) limit max. **20 %** z celkových priamych oprávnených výdavkov, pričom max % limit, ktorý nepresiahne 20 %, bude stanovený v príslušnej výzve/vyzvaní. Zadefinovaný limit je potrebné

¹² §8 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹³ Kategórie nepriamych výdavkov sú stanovené v prílohe č. 1 MP č. 6. Uvedené triedenie sa aplikuje aj na zjednodušené vykazovanie výdavkov (najmä v prípade uplatňovania paušálnej sadzby na nepriame výdavky).

¹⁴ V zmysle časti 2.2.2 Vymedzenie priamych nákladov, nepriamych nákladov a nákladov na zamestnancov, Usmerenia týkajúce sa zjednodušených možností vykazovania nákladov.

¹⁵ V zmysle prílohy XII všeobecného nariadenia 1303/2013 (výdavky týkajúce sa mediálnych aktivít ako súčasť hlavných aktivít projektu, resp. mediálne aktivity implementované ako hlavné aktivity projektu, sú zahrnuté do priamych výdavkov projektu).

rešpektovať na úrovni konania o ŽoNFP a zároveň v celom procese implementácie projektu (najmä na konci realizácie projektu).

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov **nie je možné zahrnúť výdavky na obstaranie akéhokoľvek dlhodobého hmotného/nehmotného majetku** (vrátane drobného dlhodobého hmotného/nehmotného majetku) do oprávnených výdavkov na podporné aktivity projektu.

Výdavky v projekte vychádzajú z MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov (v aktuálnom znení) zverejnenom na webovom sídle <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/>.

3.1. Pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky

Nižšie uvedené sú špecifické pravidlá, resp. podmienky oprávnenosti niektorých najčastejšie sa vyskytujúcich typov, skupín či tried oprávnených výdavkov OP ĽZ. **Splnenie podmienok uvedených pri jednotlivých výdavkoch je predpokladom pre ich oprávnenosť.**

Poskytovateľ stanoví priamo vo výzve/vyzvaní podrobnejšie podmienky oprávnenosti v závislosti od potrieb a zamerania výzvy/vyzvana pre naplnenie cieľov OP ĽZ.

3.1.1. Trieda 01 - Dlhodobý nehmotný majetok

Vecné vymedzenie: Dlhodobým nehmotným majetkom¹⁶ sú zložky majetku, ktorých ocenenie je **vyššie ako suma 2 400 EUR¹⁷** a doba použiteľnosti **dlhšia ako 1 rok**. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky - prijímateľa) do dlhodobého nehmotného majetku, ak doba použiteľnosti tohto majetku **je dlhšia ako 1 rok**.

Dôležité upozornenie: Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR¹⁸ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako 1 rok, ktorý neboli zaradený do dlhodobého nehmotného majetku, sa vykazuje v triede oprávnených výdavkov 51 - Služby.

3.1.1.1. Skupina 013 – Softvér

Výdavky na nákup softvéru bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom autorských práv sú oprávnenými výdavkami v prípade, že jeho obstarávacia cena/vlastné náklady je vyššia ako 2 400 EUR a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je dlhšia ako 1 rok, nákup je nevyhnutný pre splnenie cieľov projektu a sú splnené nasledujúce podmienky:

- kúpený samostatne, a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenia.

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov:

- nákup softvéru (ak je kúpený samostatne a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenia);
- vývoj aplikačného softvéru;
- modernizácia softvéru.

Dôležité upozornenie: Ak softvér nespĺňa uvedené podmienky, eviduje sa v skupine 518 – Ostatné služby.

Neoprávnené výdavky:

- výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu.

3.1.1.2. Skupina 014 – Oceniteľné práva

Výdavky na výroбno-technické poznatky (know-how¹⁹), licencie, užívanie práva, vydavateľské práva, vydavateľské tituly, autorské práva, obchodné značky, ochranné známky, receptúry, predmety priemyselných práv a iné

¹⁶Vráthane nákladov súvisiacich s obstaráním dlhodobého nehmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

¹⁷ Podľa aktuálneho znenia Zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov.

¹⁸ Podľa aktuálneho znenia Zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov.

¹⁹ Know-how obyčajne označuje vedomosti a skúsenosti technického, obchodného, administratívneho, finančného alebo iného charakteru, ktoré sa môžu používať komerčne, a ktoré nie sú chránené patentom alebo registrovaním.

výsledky duševnej tvorivej činnosti, ak obstarávacia cena/vlastné náklady je **vyššia ako 2 400 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov:

- nákup licencí.

Dôležité upozornenie: Ak oceniteľné práva nespĺňajú uvedené podmienky, evidujú sa v skupine 518 – Ostatné služby.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu;
- b) výdavky na analýzy/stratégie/štúdie/expertízy/plány a iné výstupy vynakladané v rámci národných projektov, ktoré sú obstarané z prostriedkov nenávratného finančného príspevku (verejných zdrojov) ak:
 - nie sú vypracované a následne dostupné/zverejnené verejnosti (napr. na internete a pod.), alebo
 - existujú a sú verejne dostupné (napr. na internete a pod.), alebo
 - nemajú využitie pre SO, alebo
 - ak je na ne vypracovaný posudok odborníka v relevantnej oblasti a tento posudok je negatívny, alebo
 - dokument javí znaky plagiátorstva²⁰.

3.1.1.3. Skupina 019 – Ostatný dlhodobý nehmotný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok, ktorý svojím charakterom nepatrí do skupín 013 a 014, ktorého obstarávacia cena je **vyššia ako 2 400 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Oprávnený výdavok je, ak:

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny;
- c) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne, alebo ak doba jeho životnosti trvá aj po ukončení projektu, oprávnenosť výdavku je:
 - do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu, alebo
 - do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva/vyzvanie.

Dôležité upozornenie: Oprávnený je iba nový nepoužívaný majetok a prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu.

3.1.2. Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok

Vecné vymedzenie: v triede dlhodobého hmotného majetku²¹ sa vykazujú:

- a) samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomicke určenie s dobu použiteľnosti dlhšou ako 1 rok a v ocenení vyššom ako je suma 1 700 EUR²²;
- b) technická rekultivácia a technické zhodnotenie, ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku.

²⁰ Plagiátorstvo možno definovať ako úmysel prezentovať navonok cudzie výsledky duševnej činnosti (myšlienky a ich vyjadrenia) ako svoje vlastné.

²¹ Vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého hmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

²² Podľa aktuálneho znenia Zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov.

Hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná alebo je **nižšie ako suma 1 700 EUR**, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky - prijímateľa) do dlhodobého hmotného majetku, ak prevádzkovo-technické funkcie (doba použiteľnosti) sú **dlhšie ako 1 rok**.

Dôležité upozornenie: Hmotný majetok, ktorého ocenenie sa **rovná sume 1 700 EUR alebo je nižšie**, s dobowou použiteľnosťou **dlhšou ako 1 rok**, ktorý neboli zaradený do dlhodobého hmotného majetku, sa vykazuje v triede oprávnených výdavkov **11 – Zásoby**.

3.1.2.1. Skupina 022 – Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí

Výdavky na nákup výrobného zariadenia, zariadenia a predmetov slúžiacich na poskytovanie služieb, účelové predmety a iné zariadenia, ktoré s budovou alebo so stavbou netvoria jeden funkčný celok, aj keď sú s ňou pevne spojené, sú nevyhnutné pre implementáciu projektu a ktorého obstarávacia cena je **vyššia ako 1 700 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov:

- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva;
- nákup prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane vybavenia;
- nákup technológií alebo častí technológií tvoriacich navzájom funkčný celok;
- modernizácia prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia).

Oprávnený výdavok je, ak:

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu, oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny,
- c) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne, alebo ak doba jeho životnosti trvá aj po ukončení projektu, oprávnenosť výdavku je:
 - do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu, alebo do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva/vyzvanie.

Dôležité upozornenie: Oprávnený je iba nový nepoužívaný majetok a prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval.

Neoprávnené výdavky:

- a) nákup samostatných hnuteľných vecí a súboru vecí, ak bol nákup vykonaný len pre potreby jednej aktivity, ak výzva/vyzvanie neurčí inak;
- b) nákup samostatných hnuteľných vecí a súboru vecí na konci realizácie aktivít projektu vzhľadom na opodstatnenosť jeho využitia (napr. z dôvodu predĺženého procesu verejného obstarávania a pod.);
- c) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu.

3.1.2.2. Skupina 023 – Dopravné prostriedky

Výdavky na nákup automobilov bezprostredne súvisiacich s cieľmi projektu.

Oprávnený výdavok je, ak:

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) je v súlade s platným Nariadením vlády SR č.419/2014 o limitoch výdavkov na obstaranie osobných automobilov štátnymi rozpočtovými organizáciami a štátnymi príspevkovými organizáciami;
- c) obstaranie použitého majetku umožnila výzva/vyzvanie;
- d) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny;

- e) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne, alebo ak doba jeho životnosti trvá aj po ukončení projektu, oprávnenosť výdavku je:
- do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu, alebo
 - do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva/vyzvanie.

Neoprávnené výdavky:

- a) nákup dopravných prostriedkov, ak bol nákup vykonaný len pre potreby jednej aktivity, ak výzva/vyzvanie neurčí inak;
- b) nákup dopravných prostriedkov na konci realizácie projektu (napr.: z dôvodu predĺženého procesu verejného obstarávania a pod.);
- c) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu.

3.1.2.3. Skupina 029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok

Výdavky na dlhodobý hmotný majetok, ktorý svojím charakterom nepatrí do skupín 021, 022, 023, a ktorého obstarávacia cena/ocenenie je **vyššia/vyššie ako 1700 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Oprávnený výdavok je, ak:

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu, oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny;
- c) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne, alebo ak doba jeho životnosti trvá aj po ukončení projektu, oprávnenosť výdavku je:
 - do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu,
 - alebo do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva/vyzvanie.

Dôležité upozornenie: Oprávnený je iba nový nepoužívaný majetok a prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval.

Neoprávnené výdavky:

- a) nákup ostatného dlhodobého hmotného majetku, ak bol nákup vykonaný len pre potreby jednej aktivity, ak výzva/vyzvanie neurčí inak;
- b) nákup ostatného dlhodobého hmotného majetku na konci realizácie projektu (napr. z dôvodu predĺženého procesu verejného obstarávania);
- c) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu.

3.1.3. Trieda 11 - Zásoby

Vecné vymedzenie: v rámci triedy zásoby sa zaraďujú hnuteľné veci s dohou použiteľnosti najviac 1 rok bez ohľadu na obstarávaciu cenu. V danej triede sa vykazuje aj hmotný majetok²³, ktorý nie je definovaný ako dlhodobý hmotný majetok.

3.1.3.1. Skupina 112 – Zásoby

Výdavky na krátkodobý hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena **je nižšia ako 1700 EUR** a doba jeho použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **kratšia ako 1 rok**, resp. ak jedna z týchto podmienok nie je splnená a prijímateľ sa rozhodol, že tento majetok bude účtovať ako krátkodobý majetok.

²³ Vráthane nákladov súvisiacich s obstaraním uvedeného hmotného majetku do užívania.

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov:

- obstaranie prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ktoré nespĺňajú kritériá obstarania dlhodobého hmotného majetku z kapitálových výdavkov;
- obstaranie výpočtovej techniky;
- nákup telekomunikačnej techniky, komunikačná infraštruktúra;
- nákup interiérového vybavenia, všeobecného materiálu, kancelárskeho materiálu, spotrebného materiálu, špeciálneho materiálu, kníh, časopisov, novín, učebníc, učebných pomôcok, kompenzačných pomôcok, máp;
- nákup pracovných odevov, obuvi a pracovných pomôcok.

Oprávnený výdavok je, ak:

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu, oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny;
- c) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne,; oprávnenosť výdavku je:
 - do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu,
 - alebo do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva/vyzvanie.

Dôležité upozornenie: Oprávnený je iba nový nepoužívaný majetok a prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky v rámci podporných aktivít projektu na obstaranie softvéru (programy, licencie a nájom softvéru) s výnimkou softvéru nevyhnutného k zabezpečeniu funkčnosti výpočtovej techniky;
- b) na krátkodobý majetok, ktorý nie je nevyhnutný pre dosiahnutie cieľov projektu.

3.1.4. Trieda 35 – Dotácie, príspevky a transfery

Vecné vymedzenie: do triedy sa zaraďuje poskytnutie dotácií, príspevkov (vrátane transferov) voči tretím osobám (poskytovateľom je štátne rozpočtová alebo príspevková organizácia, obec, VÚC a ich rozpočtové alebo príspevkové organizácie).

3.1.4.1. Skupina 352 – Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám

Poskytnutie dotácií, príspevkov (vrátane transferov) voči tretím osobám.

3.1.5. Trieda 50 – Spotreba

Pre dopytovo-orientované projekty a národné projekty budú výdavky uvedenej skupiny oprávnené iba v prípade, ak budú nevyhnutne spojené s cieľom projektu a ich oprávnenosť bude definovaná vo výzve/vyzvaní na predkladanie žiadostí o NFP.

3.1.5.1. Skupina 502 – Spotreba energie

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov: energie, vodné, stočné (elektrická energia, tepelná energia, vodné, stočné, vrátane platieb za odvádzanie vód z povrchového odtoku do verejnej kanalizácie).

3.1.5.2. Skupina 503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok

Výdavky na neskladovateľné nákupy alebo iné, ako sú napr. poskytnutej stravy, palivá, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny.

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov:

- palivo (PHM), mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny a LPG plyny požitie výlučne na dopravné účely pri pracovných cestách bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu;

3.1.6. Trieda 51 – Služby

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov: opravy a udržiavanie, cestovné náhrady, občerstvenie, nájomné, skladné, telekomunikačné poplatky, poštové poplatky, výdavky na prepravu a transportné výdavky, služby výpočtovej techniky, tlač, poradenské služby, právne služby, tlmočnícke a prekladateľské služby, audit, expertízy a podobné štúdie, vzdelávacie a školiace služby, konferencie, obstaranie nehmotného majetku, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nebol zaradený ako dlhodobý nehmotný majetok, náklady na inzerciu, publicitu.

3.1.6.1. Skupina 511 – Opravy a udržiavanie

Externé náklady na opravy a udržiavanie dlhodobého hmotného majetku, servisné služby vykonávané v rámci servisného paušálu.

Oprávnený výdavok je:

- a) na opravu majetku, ktorý je nevyhnutný pre zabezpečenie potreby a udržanie kvality prebiehajúcich, resp. budúcich aktivít projektu;
- b) na opravu a udržiavanie majetku, ak hodnota opravy nie je vyššia ako hodnota obstarania nového alebo použitého majetku, resp. jeho prenájmu na čas nevyhnutný na zabezpečenie aktivít projektu.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky v rámci podporných aktivít projektu na opravy a údržbu výpočtovej techniky a softvéru;
- b) hodnota presahujúca sumu obstarania nového/použitého/prenajatého majetku.

3.1.6.2. Skupina 512 – Cestovné náhrady

Výšku náhrad výdavkov vzniknutých v súvislosti s pracovnou cestou upravuje Zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“). Cestovné náhrady sú oprávnenými výdavkami vo výške a za podmienok, ktoré stanovuje zákon o cestovných náhradách, predmetná príručka, príp. interná norma organizácie prijímateľa.

Aby bolo možné považovať pracovné cesty a s nimi spojené cestovné náhrady za oprávnené výdavky, musia súvisieť s realizáciou projektu, musia byť pre dosiahnutie cieľov projektu nevyhnutné, musia byť vykonané osobami, ktoré sa na realizácii projektu podieľajú, a zároveň splňať pravidlá hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti. Oprávnenými výdavkami sú ako domáce, tak i zahraničné cesty.

Ak zamestnancovi/osobe počas pracovnej cesty vznikli výdavky, za ktoré musel priamo zaplatiť, prijímateľ musí zdokladať, že ich tomuto zamestnancovi/osobe skutočne vyplatiť.

Oprávnenými výdavkami v rámci cestovných náhrad sú:

- a) náhrada preukázaných cestovných výdavkov,
- b) náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie,
- c) stravné²⁴,
- d) náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov.

Oprávnenými výdavkami sú výdavky na **dopravu** všetkými druhmi verejnej dopravy (vrátane výdavkov na letenky, mestskú hromadnú dopravu a diaľkovú verejnú hromadnú dopravu v 2. triede a v 1. triede ak vzdialenosť

²⁴ Za oprávnený výdavok sa aj v prípade stravného poskytnutého dodávateľsky (na faktúru) považuje suma stravného, ktorá je v súlade s platným znením *Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách stravného*. Zároveň platí, že ak má zamestnanec/osoba vyslaná na pracovnú cestu zabezpečené stravné dodávateľským spôsobom, nepatrí mu náhrada za stravné (v zmysle § 1 ods. 4 zákona o cestovných náhradách).

presahuje 200 km (vrátane miestenky, ležadlá alebo lôžka)), náhrady za použitie súkromného a služobného motorového vozidla a taxi služby.

- *Použitie miestnej verejnej dopravy* - náhrada cestovných výdavkov za miestnu pravidelnú verejnú dopravu patrí zamestnancovi/osobe v preukázanej výške. Pri zakúpení časových cestovných lístkov pri využití verejnej hromadnej dopravy musí byť doložené, že nákup časového lístka je v rámci realizácie projektu lacnejší ako preplatenie jednotlivých cestovných lístkov.
- *Použitie lietadla* - pri použití lietadla je oprávneným výdavkom letenka v ekonomickej triede a priamo súvisiace poplatky (napr. letiskové poplatky). V prípade tuzemských pracovných cest musí prijímateľ preukázať, že využitie tohto spôsobu dopravy je hospodárnejšie a efektívnejšie ako využitie iného dopravného prostriedku.
- *Použitie súkromného motorového vozidla* - ak sa zamestnanec/osoba písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, zamestnancovi patrí základná náhrada za každý 1 km jazdy a náhrada za spotrebované pohonné látky. Nárok na úhradu cestovného má iba vodič motorového vozidla.
- *Použitie služobného motorového vozidla* - ak zamestnanec/osoba použije na cestu cestné motorové vozidlo prijímateľa, oprávnené sú výdavky na nákup pohonných hmôt (podľa počtu odjazdených kilometrov uvedených v knihe jázd a vo vyúčtovaní pracovnej cesty). Použitie služobného motorového vozidla musí byť pre realizáciu projektu nevyhnutné pri dodržaní zásady hospodárnosti a efektívnosti (najmä v porovnaní s verejnou osobnou dopravou). V prípade, že prijímateľ neprekáže vyššie uvedené podmienky, môže mu byť zo strany poskytovateľa pri pracovných cestách priznaná výška náhrady určená podľa výšky zodpovedajúcej použitiu verejnej osobnej dopravy.
- *Použitie taxi služby* - aby bol výdavok oprávnený, je potrebné preukázať, že použitie taxi služby je pre realizáciu projektu nevyhnutné pri dodržaní zásady hospodárnosti a efektívnosti (najmä v porovnaní s verejnou osobnou dopravou)²⁵. V prípade, že prijímateľ neprekáže vyššie uvedené podmienky môže mu byť zo strany poskytovateľa pri využití taxi služby priznaná výška náhrady určená podľa výšky zodpovedajúcej použitiu verejnej osobnej dopravy.

Zamestnancovi/osobe vyslanému/vyslanej na pracovnú cestu patrí náhrada preukázaných výdavkov za **ubytovanie**. Aj v tomto prípade platí, že výdavky na ubytovanie majú zohľadňovať obvyklé ceny v danom mieste a čase, aby bolo dodržané pravidlo hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti. SO v rámci príslušnej výzvy/vyzvania stanoví maximálny cenový limit pre ubytovanie na území SR a v zahraničí. Zároveň však prijímateľ musí dodržať vlastné interné predpisy organizácie, ak stanovujú nižší cenový limit.

Zamestnancovi/osobe vyslanému/vyslanej na pracovnú cestu patrí **stravné** za každý kalendárny deň pracovnej cesty za podmienok ustanovených zákonom o cestovných náhradách. Suma stravného je stanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni. Sadzby stravného pre tuzemskú pracovnú cestu upravuje aktuálne platné opatrenie k zákonu o cestovných náhradách (aktuálne platné Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sumách stravného).

Pri zahraničnej pracovnej ceste zamestnancovi/osobe patrí za každý kalendárny deň zahraničnej pracovnej cesty za podmienok ustanovených zákonom o cestovných náhradách stravné v eurách alebo cudzej mene. Toto stravné je stanovené v závislosti od času trvania zahraničnej pracovnej cesty mimo územia Slovenskej republiky. Sadzby stravného počas zahraničnej pracovnej cesty upravuje aktuálne platné opatrenie k zákonu o cestovných náhradách (aktuálne platné opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách).

²⁵ V prípade, ak nie je možné z časového hľadiska a dostupnosti verejnej dopravy použiť inú alternatívu považuje sa použitie taxi služby za oprávnené. Takýto prípad musí byť riadne odôvodnitelný.

- V prípade potrebných *vedľajších výdavkov* ide o výdavky spojené s pracovnou cestou ako napr. parkovné, diaľničný poplatok²⁶, vstupenky na veľtrh, poplatky za úschovnu batožiny, konferenčné poplatky, miestne dane pri ubytovaní a pod.
- Zahraničné pracovné cesty sú oprávnené v odôvodnených prípadoch a za predpokladu, že boli schválené v ŽoNFP a sú zahrnuté v zmluve o NFP pri rešpektovaní pravidiel týkajúcich sa geografickej oprávnenosti vyplývajúcej zo všeobecného nariadenia. Výdavky na ubytovanie v hoteli v zahraničí musia zodpovedať cenám, ktoré sú v danom mieste a čase obvyklé.

Neoprávnené výdavky:

- a) hodnota časového lístku MHD prevyšujúca sumu jednotlivých lístkov pre nevyhnutnú dopravu na aktivitu;
- b) použitie leteckej prepravy inej ako v ekonomickej triede;
- c) výdavky spojené s použitím súkromného motorového vozidla spolužazdcom;
- d) vyššie výdavky poskytnuté v rámci aktivít projektu, ako ich prijímateľ bežne poskytuje pri neprojektovej činnosti (nad rámec vlastných interných predpisov);
- e) vreckové.

Dôležité upozornenie: Limity cestovných náhrad musia byť v súlade s aktuálnymi opatreniami k zákonu o cestovných náhradách.

3.1.6.3. Skupina 518 – Ostatné služby

Externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom) zahŕňajú najrôznejšie položky podľa typu projektu, ku ktorému sa viažu²⁷. Vybrané služby musia prispievať k dosahovaniu cieľov projektu a byť pre jeho realizáciu nevyhnutné.

Prijímateľ môže využívať služby dodávateľov v tých prípadoch a pre tie činnosti, kedy nie je možné tieto služby/činnosti zabezpečiť vlastnými kapacitami. Podmienkou zostáva, že tieto služby musia byť preukázateľne nevyhnutné pre realizáciu projektu.

Neoprávnené výdavky:

- a) služby, ktoré neprispievajú k dosahovaniu cieľov projektu/nie sú pre jeho realizáciu nevyhnutné;
- b) výdavky na analýzy/stratégie/štúdie/expertízy/plány a iné výstupy vynakladané v rámci národných projektov, ktoré sú obstarané z prostriedkov nenávratného finančného príspevku (verejných zdrojov) ak:
 - nie sú vypracované a následne dostupné/zverejnené verejnosti (napr. na internete a pod.), alebo
 - existujú a sú verejne dostupné (napr. na internete a pod.), alebo
 - nemajú využitie pre SO OP ĽZ, alebo
 - ak je na ne vypracovaný posudok odborníka v relevantnej oblasti a tento posudok je negatívny, alebo
- c) dokument javí znaky plagiátorstva²⁸;
- d) výdavky na analýzy/stratégie/štúdie/expertízy/plány a iné výstupy vynakladané v rámci dopytovo-orientovaných projektov;
- e) na obstarané služby, ktorých obstarávacia cena bola stanovená percentom (napr. 1 % zo sumy NFP).

²⁶ V prípade diaľničnej známky musí prijímateľ preukázať, že motorové vozidlo bolo počas celej pracovnej cesty využívané výlučne pre účely projektu a diaľničná známka bola nevyhnutná a spĺňa podmienky hospodárnosti. Ak sa motorové vozidlo využívalo pre účely projektu len z časti, prijímateľ predloží výpočet pre úhradu zodpovedajúcej/oprávnennej časti.

²⁷ Verejné obstarávanie služieb dodávateľov/poskytovateľov bude vykonané v súlade so zákonom o VO, podmienkami špecifikovanými v kapitole 2.2, časť Verejné obstarávanie tejto príručky a v súlade s Príručkou pre verejné obstarávanie.

²⁸ Plagiátorstvo možno definovať ako úmysel prezentovať navonok cudzie výsledky duševnej činnosti (myšlienky a ich výjadrenia) ako svoje vlastné.

3.1.7. Trieda 52 - Osobné výdavky

3.1.7.1. Skupina 521 – Mzdové výdavky

Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je celková cena práce (§ 130 ods. 5 zákonníka práce).

Pre osobné výdavky platí, že **nesmú presiahnuť výšku obvyklú v danom odbore, čase a mieste**. V prípade osobných výdavkov je rešpektované odmeňovanie jednotlivých pracovných pozícii s ohľadom na predchádzajúcu mzdovú politiku zamestnávateľa, t.j. nie je možné akceptovať navýšenie mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu iba z dôvodu zapojenia do projektu financovaného z prostriedkov EŠIF (napr. rozdielne sadzby odmeňovania za práce vykonávané mimo aktivít projektu a za práce vykonávané na aktivitách projektu; rozdielne hodinové sadzby v prípade viacerých projektov tej istej funkcie - projektový manažér - u jednej osoby; neopodstatnené rozdielne hodinové sadzby pri odbornom personálii). Takéto navýšenie bude mať za následok vznik neoprávnených výdavkov v časti presahujúcej výšku mzdy resp. odmeny rovnakej práce vykonávanej mimo projektu. V prípade zamestnancov pracujúcich na projekte je prijímateľ povinný preukázať, že zamestnaneci, ktorých mzdové výdavky sú predmetom financovania z EŠIF, má pre danú pracovnú pozíciu alebo pre práce vykonávané na projekte potrebnú kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť.

Odmeny²⁹ (resp. prémie alebo rôzne variabilné zložky naviazané napr. na hospodárske výsledky prijímateľa) sú oprávneným výdavkom na základe podmienok, ktoré stanoví výzva/vyzvanie. Zamestnanci prijímateľa preukazujú svoje zapojenie do projektu **pracovným výkazom**. Činnosti a objem práce v pracovnom výkaze musia zodpovedať skutočne vykonanej práci v rámci vykazovaného obdobia. V prípade zamestnávania osôb pre účely realizácie projektu rozlišujeme dve alternatívy:

- a) zamestnanec vykonáva výlučne činnosti spolufinancované z EŠIF: t.j. zamestnanec pracuje počas celej pracovnej doby výlučne na projekte/projektoch spolufinancovaných z EŠIF. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za celkovú cenu práce:
 - náhrada mzdy za práceneschopnosť, ošetrovania člena rodiny a návštevu u lekára a dovolenku je oprávneným výdavkom, ak je zamestnávateľom poskytnutá v súlade s platnou legislatívou úpravou, v zákonnej výške a je refundovateľná v plnej výške.
 - v prípade ak zamestnanec vykonáva v rámci jedného pracovného pomeru činnosti pre dva a viac projektov spolufinancovaných z EŠIF, resp. dva a viac operačných programov budú oprávnené výdavky hradené pomerne na základe počtu odpracovaných hodín na jednotlivých operačných programoch, resp. projektoch.
- b) zamestnanec vykonáva aj činnosti mimo EŠIF: t.j. celkový pracovný čas zamestnanca je rozdelený na činnosti vykonávané na projekte/projektoch spolufinancovaných z EŠIF a na činnosti vykonávané mimo EŠIF. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za všetky zložky mzdy vrátane príplatkov³⁰, ako aj povinné odvody za zamestnávateľa podľa skutočne odpracovaného času na projekte.

Výdavky týkajúce sa výkonu práce sú limitované rozsahom práce **maximálne 12 hodín/deň za všetky pracovné úvazky osoby kumulatívne**, t.j. za všetky pracovné pomery, dohody mimo pracovného pomeru a štátnozamestnanecký pomer³¹.

Pracovné úvazky osôb pracujúcich na projekte sa nesmú prekrývať. Nie je prípustné, aby bol zamestnanec platený za rovnakú činnosť vykonávanú v tom istom čase, resp. za rovnaké výstupy viackrát. Za neoprávnené sa budú považovať výdavky v prípade identifikácie prekrývania sa pracovného času osoby pracujúcej na dvoch alebo viacerých projektoch (vrátane prípadu jedného projektu s viacerými pozíciami v rámci toho istého projektu alebo v prípade viacerých zmluvných vzťahov pre výkon práce pre projekt a mimo projektov) spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF, resp. z iných programov EÚ alebo vnútroštátnych programov, resp. pri zistení vykonávania

²⁹ Ide o zložku mzdy v zmysle § 118 zákonníka práce. Uvedené sa aplikuje aj na obdobný pracovný vzťah (napr. zákon o štátnej službe).

³⁰ V tomto prípade sú dovolenka, PN, OČR a pod. neoprávneným výdavkom.

³¹ Týmto nie sú dotknuté záväzky zamestnávateľa voči zamestnancovi na základe uzavorených pracovnoprávnych vzťahov.

činnosti nefinancovanej z prostriedkov EŠIF. Výdavky, ktoré sa vzťahujú na tieto pracovné výkazy, budú vylúčené z financovania dotknutého projektu/projektov na úrovni príslušného dňa, pričom nie je podstatné, na základe akého zmluvného vzťahu osoba pracovala. **Pri opakovanej zistení prekrývania sa výdavkov v projekte je poskytovateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy o NFP.**

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky pri obchádzaní zákonného práce;
- b) nemocenské dávky hradené zo strany Sociálnej poisťovne (kedže nie sú výdavkom prijímateľa);
- c) výdavky týkajúce sa činností na projekte vykonávaných počas práčeneschopnosti, ošetrovania člena rodiny a návštavy lekára³²;
- d) doplnkové dôchodkové sporenie - ak je príspevok do doplnkového dôchodkového sporenia hradený zo zdrojov sociálneho fondu prijímateľa;
- e) ostatné výdavky na zamestnanca (napr. dary, benefity), ktoré nie sú pre zamestnávateľov povinné podľa osobitných právnych predpisov³³;
- f) výdavky na odstupné a odchodné (kedže medzi nimi a realizáciou projektu neexistuje príčinný vzťah)³⁴;
- g) tvorba sociálneho fondu (aj napriek tomu, že je pre zamestnávateľa povinnosťou, jeho čerpanie nesúvisí s realizáciu projektu);
- h) mzdrové náklady zamestnancov, ktorí sa nepodieľajú na realizácii projektu;
- i) pomerná časť osobných nákladov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte.

3.1.8. Trieda 54 – Ostatné výdavky

3.1.8.1. Skupina 548 –Výdavky na prevádzkovú činnosť

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú ostatné položky, ktoré neboli uvedené v predchádzajúcich skupinách, ktoré sa týkajú hospodárskej činnosti:

- príspevky právnickým osobám,
- poistenie majetku určeného na prevádzkovú činnosť a iné poistné súvisiace s prevádzkovou činnosťou,
- príspevky poskytované neziskovým organizáciám,
- poistenie majetku určeného na prevádzkovú činnosť a iné poistné súvisiace s prevádzkovou činnosťou.

Neoprávnené výdavky:

- a) režijné náklady, ktoré sa týkajú všeobecnej prevádzky prijímateľa bez väzby na projekt;
- b) výdavky zodpovedajúce svojím vymedzením účtovnej kategórií mimoriadne náklady.

3.1.9. Trieda 56 - Finančné výdavky a poplatky

3.1.9.1. Skupina 568 – Ostatné finančné výdavky

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov:

- poplatky za kolkové známky, úhrada správnych, notárskych a miestnych poplatkov;

Neoprávnené výdavky:

³² Ak napr. zamestnanec nepracuje z dôvodu práčeneschopnosti alebo ošetrovania člena rodiny či navštívi lekára a súčasne v tom istom čase vykonáva aktivity na základe, napr. občianskeho zákonného alebo zákonného práce pre projekt, budú výdavky na tieto aktivity považované za neoprávnené.

³³ V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za sumu ostatných výdavkov na zamestnanca, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

³⁴ V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za výdavok na odstupné a odchodné, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

- a) úroky z dlžných súm okrem grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií záručných poplatkov.

3.1.10. Trieda 90 - Zjednodušené vykazovanie výdavkov a rezerva

3.1.10.1. Skupina 902 – Paušálna sadzba na nepriame výdavky

V rámci zjednodušeného vykazovania výdavkov prostredníctvom paušálnej sadzby na nepriame výdavky podmienky a maximálne % limity stanoví výzva/vyzvanie.

3.1.10.2. Skupina 903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu

V rámci zjednodušeného vykazovania výdavkov prostredníctvom paušálnej sadzby na ostatné výdavky projektu (v zmysle nariadenia 1304/2013, čl- 14 ods. 2) podmienky a maximálne % limity stanoví výzva/vyzvanie.

3.1.10.3. Skupina 905 - Ostatné spôsoby paušálneho financovania

V rámci zjednodušeného vykazovania výdavkov prostredníctvom ostatných spôsobov paušálneho financovania podmienky a maximálne % limity stanoví výzva/vyzvanie.

3.1.10.4. Skupina 910 – Jednotkové výdavky

V rámci zjednodušeného vykazovania výdavkov prostredníctvom jednotkových výdavkov podmienky preukazovania stanoví výzva/vyzvanie.

3.1.10.5. Skupina 920 – Jednotkové sumy

V rámci zjednodušeného vykazovania výdavkov prostredníctvom jednotkových súm podmienky preukazovania stanoví výzva/vyzvanie.

3.1.10.6. Skupina 930 – Rezerva na nepredvídané výdavky

V rámci rezervy sa neevidujú žiadne reálne výdavky. Rezerva sa tvorí v rámci žiadosti o NFP, ktorá má slúžiť na nepredvídané výdavky, ktoré vzniknú, resp. môžu vzniknúť počas realizácie projektu a ich vznik nie je možné predvídať v čase podania ŽoNFP. Výdavky na rezervu na nepredvídané výdavky v rámci neinvestičných projektov sú oprávnenými výdavkami za splnenia podmienok, ktoré budú uvedené vo výzve/vyzvaní, pričom nemôžu presiahnuť sumu max. **15 %** z priamych výdavkov projektu bez tejto rezervy.

Čerpanie rezervy na nepredvídané výdavky je možné len na základe rozhodnutia SO o zmene projektu na základe písomnej žiadosti prijímateľa.

4. Neoprávnené výdavky

Neoprávnené výdavky uvedené v tomto odseku bude poskytovateľ vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.

- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci, alebo stanovené finančné limity;
- pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení a technológií;
- štúdie, ktoré vedú k vypracovaniu štátnej expertízy;
- akreditácie, reakreditácie;
- správne poplatky, ktoré nie sú pre realizáciu projektu nevyhnutné a nemajú priamu väzbu na projekt;
- poplatky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu;
- bankové poplatky;
- daňové poplatky a dovozné prirážky;
- ak cena, za ktorú bol majetok obstaraný, je neprimeranou cenou v zmysle zákona č. 18/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov;
- výdavky na nákup použitého zariadenia;
- výdavky na právne služby prijímateľa voči poskytovateľovi (napr. žaloba, vypracovanie stanoviska);
- sankčné poplatky, pokuty³⁵ a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
- manká, škody (napr. škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku) a dlhy;
- nesplatené dlžné úroky z úverov a pôžičiek³⁶;
- dary;
- územné vplyvy;
- položky financované z iných finančných zdrojov;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- priame dane (napr. daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.);
- iné výdavky priamo nesúvisiace s projektom.

³⁵ Takýmito výdavkami sú napr. pokuty (napr. pokuty uložené v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov za porušenie princípu „znečisťovateľ platí“) a iné druhy uložených peňažných alebo nepeňažných sankcií.

³⁶ Týmto nie je dotknuté ustanovenie čl. 69 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia.